



Kopsolī

LATVIJAS NEDZIRDĪGO SAVIENĪBAS IZDEVUMS

Iznāk no 1954. gada

2007. gada marts Nr. 8/9 (931/932)

www.lns.lv

Cena 30 santīmi

LNS Domes sēde

Trīs stundas — par Smiltenes mājām

Ilze Kopmane

Marta sēdes ievadā ar sātām neļķēm jubilejā tika sveikta domniece, Marija Arjomova — daudz laimes!

Dienas kārtībā bija pieci jautājumi. Svarīgākie notikumi saistījās ar finanšu lietām un nekustamiem īpašumiem.

Par budžeta izpildi 2006. gadā

Uzklausot galveno grāmatvedi I. Roķi, domniekiem jautājumu nebija, un budžeta izpilde visos posteņos tika akceptēta vienprātīgi.

Revīzijas komisijas priekšsēdētājs V. Krauklis sniedza pozitīvu atzinumu par 2006. gada finanšu pārskatu, un arī to Dome balsojot apstiprināja. Lūk, daži skaitļi zināšanai!

Bilance noslēgta 576 tūkst. latu apmērā, un ieņēmumi pārsniedz izdevumu par 65 tūkst., latiem, kas faktiski jau ieguldīti LNS nekustamo īpašumu remontos. Ziedojumi un dāvinājumi saņemti 333 Ls apmērā, un tie izlietoti atbilstoši ziedotāju norādītajiem mērķiem.

Par dzīvojamo māju pārdošanu Smiltēnē

LNS īpašumā esošās Līvānu tipa mājas novērtētas specializētā vērtēšanas firmā, un to pašreizējā tirgus vērtība ir 315 Ls par m², tas ir, katra 34 — 38 tūkst. Ls atkarībā no mājas platības.

Ja iedzīvotāji vēlas pirkt šīs

mājas, tad jākārto jautājumi par pirmpirkuma tiesībām ar zemes īpašniekiem un pašvaldībām. Pēc tam var piedāvāt pašreizējam īrniekam un pēc tam tālāk brīvā tirgū.

R. Rizika interesējās par to, vai viena māja būtu paturama LNS īpašumā kluba vajadzībām. Smiltenes pašvaldība sola ierādīt citas telpas vietā, bez tam pilsētā pašlaik dzīvo maz biedru (18), tāpēc māju atvēlēt klubam nav lietderīgi.

E. Vorslovs ieteica mājas pārdot par tirgus cenu — tā, kā tās novērtētas. Dz. Herbste atzina, ka mājas ir dažādā tehniskā stāvoklī atkarībā no to īrnieku attieksmes. Viņa rosināja Domei piemērot atlaides LNS biedriem, jo bankā kredītu šai gadījumā var dabūt tikai 12 tūkst. Ls apmērā. «Mēs faktiski apspriežam cilvēku likteņus,» teica A. Pavlins, uzklusot arī kādas mājas iedzīvotājas jautājumu — ja māju pārdos kādam citam, kur lai palieku? Un izvērās diskusija!

Tomēr tāda ir mūsdienu situācija. Arī LNS tiek uzteiktas klubu platības īrētās vietās sakarā ar to, ka pašvaldība tos pārdod (Liepājā, Smiltēnē). Tāpēc nav iespējams piemērot nekādas atlaides.

L. Paulēns atgriezās pie sava agrākā ierosinājuma — atdot mājas to pašreizējiem īrniekiem, jo viņi tās saņēma kā visi pārējie dzīvokļu uzskaitē tolaik esošie. Noteiktā cena ir

ievērojami par augstu, jo mājas atrodas uz lietošanas robežas. Tāpēc mājas jāpārdod, labi pārdomājot nosacījumus.

Arī A. Smons aicināja jautājumu risināt elastīgāk tā, lai nedzirdīgie darba veterāni nepaliek uz ielas.

J. Bočkāne iepriekšējā Domes sēdē balsošanā atturējies un arī tagad, uzskata, lai mājas paliek LNS īpašumā un mūsu cilvēki var tur dzīvot. Visi nedzirdīgie ir vienādi, teica E. Vorslovs, mēs nevaram kādam palīdzēt, citam — atteikt, jo daudzi nedzirdīgie arī tagad visā Latvijā dzīvo saimnieku mājās. Turklāt pašvaldībai jāgādā par dzīvokļiem saviem iedzīvotājiem.

M. Gedminene: Par dzīvokļiem, ko saņēma strādājošie, maksāja LNS valde. Tāpēc tagad vajadzētu pārdot savējiem LNS biedriem par pus cenu.

R. Rizika: Bet kā būs ar citiem mūsu cilvēkiem? Ventspils un citās LNS īpašumā esošās mājās viņi arī gribēs atlaides!

V. Straziņš savukārt ieteica izstrādāt kritērijus, par ko un kādā gadījumā LNS biedriem varētu dot atlaides īpašumu iegādei (piemēram, cik ilgi strādājis LNS sistēmā, cik ilgi un ko veicis sabiedriskā kārtā, ko ieguldījis LNS īpašumā, kurā dzīvo utt.). Ieteikums tika izdebatēts, tomēr bez rezultāta, secinot, ka praktiski to nevarēs pielietot.

Un tā — pēc ilgstošas apspriešanas lēmumu tomēr vajadzēja pieņemt, tāpēc LNS prezidents lika uz balsošanu sākotnējo variantu par māju pārdošanu brīvā tirgū par cenu, ne mazāku par 315 Ls m² (par 5 mājām kopā tas būtu 175,2 tūkst. Ls). Pie pārējiem variantiem nemaz netika, jo izrādījās,

Šajā numurā lasiet

> **1. lpp. Dome izlemj svarīgus finanšu un nekustamo īpašumu jautājumus.**

> **2. lpp. LNS Goda biedru pulkam beidzot arī papildinājums — klāt nāk pieci biedri.**

> **3. — 4. lpp. Daudz ziņu par notikumiem mazākajās sūniņās — grupās. Darbīgu cilvēku vārdi, uzslavas un kritika, ievēlēti biroju locekļi un delegāti uz biedrības konferencēm. Labas sekmes visiem turpmākajā darbā!**

> **5. lpp. Intervija ar LNS Goda biedri Onu Jāņkalni:** «Priecājos, ka manu darbu vismaz morāli novērtēja, piešķirot šo goda nosaukumu...»

> **6. lpp. Rainieši nosvinējuši savu astoņdesmitgadi.** Pēc zinību gaismas slāpstošie nedzirdīgie tajā mācījušies jau 40 gadus. Puse no šī garā ceļa nosolota kopā!

> **7. lpp. Nedaudz arī par sportu:** kā veicies mūsu tenisistam Eiropas čempionātā Zviedrijā.

> **8. lpp. Divas korespondences ienākušas no jauniešu organizācijas — tajās par sadarbību ar lietuviešiem un gluži vienkārši — par atvadām no ziemas.**

> **9. lpp. Bet «Rītausmas» deļotāji cer aizdeļot līdz Francijai...**

> **10. lpp. Un mācīties aicina amatu skolas — Jūrmalā un Alsviķos...**

Vidū: Pielikums «Iekļaujies, strādā» — par to, kā iekļauties darba tirgū.

Izdevumu finansē Rīgas Dome

Trīs stundas...

Sākums 1. lpp.

ka pēc trīs stundu spriešanas domnieki savas domas mainījuši un gandrīz vienbalsīgi (vienam atturoties!) nobalsoja par šo priekšlikumu.

A. Pavlins nobeigumā: Pārdošanas procedūra jau uzsākta ar novērtēšanu un cenas noteikšanu, taču iespējams, ka pie jautājuma vēl būs jāatgriežas, ja nebūs pircēju un cenu vajadzēs koriģēt atbilstoši reālajai pārdošanas iespējai.

Jauni Goda biedri

Viceprezidente, M.Piterniece domniekiem ziņoja par LNS Goda biedra nosaukumam izvirzītajiem biedriem, kuri vairāk jau kā 5 gadus ir Rīgas biedrības Goda biedri, un konkrēti tie ir **A.Pavlins, R.Kurēna, A.Stepaņuks, I.Ubarste, D.Zvanītāja**.

Ziņotāja īsumā raksturoja katra kandidāte nopelnus, un Dome akceptēja arī šo ierosinājumu, vienlaikus rosinot LNS valdei pārskatīt un uzlabot pastāvošo Nolikumu. A.Pavlins teica: mums jāatrod veids, kā

optimāli novērtēt cilvēku ieguldījumu, viņu devumu mūsu savienībai. Tas nav viegli, jo — kā var nosvērt, kā izmērīt sabiedrisko devumu, pašizliedzību, nesavtību... Tādam lēmumam par Goda nosaukuma piešķiršanu jārada prieks un lepnums par Nedzirdīgo savienību gan devējos, gan saņēmējos.

Dažādi jautājumi

Par LNS statūtiem — A.Smons izteica neapmierinātību ar LNS Statūtiem, kuros nav atspoguļota grupu pastāvēšana un darbības principi. Tie ir jā-

papildina, jo Statūti ir katra biedra rokasgrāmata, viņš uzsvēra. A.Pavlins teica, ka no kļūdām jāmacās un tās jālabo.

Par Jāņa sētas privatizāciju — joprojām notiek cīņiņš un tiesāšanās ar Rīgas Domi, kas prasa lielu pacietību. Cerība ir pavidējusi, bet izšķirošie spriedumi vēl gaidāmi, un tie varētu būt pat pēc vairākiem gadiem.

Par Rīgas skolas ēku — pēc pāris gadiem, kad būs uzcelta jaunā skola Juglā, šī ēka Rīgas centrā nonāks LNS rīcībā un būs jādodomā, ko ar to darīt.

Grupu sapulces: Reģionos un Rīgā

Rēzeknē

Sandra Gerenovska

17. februārī notika Preiļu grupas sēde. Bija sanākuši gandrīz visi grupas biedri. Šo mazo grupu jau no pašas dibināšanas 48 gadus vada FRANCIS MAURIŅŠ.

Pēdējos gados Preiļu grupa bija kļuvusi mazāka un mazāka, bet pēdējos 2 gados biedru skaits ir divkārtšojies ar jauniem biedriem. Preiļu grupa var lepoties ar to, ka biedri vienmēr ir draudzīgi un izpalīdzīgi viens otram grūtos brīžos, bēdās atbalsta cits citu. Kad visi sanāk kopā vadītāja mazajā dzīvoklī, ir pašauri, bet viņi par to nesūdzas, jūtas labi. Var redzēt, ka grupā valda siltums un sirsnība.

Vadītāja dzīvesbiedre Jefrosinija Mauriņa vienmēr parū-

pējas, lai visi paēstu siltas pusdienas. F. Mauriņš lūdza, lai viņu nomainītu jauns vadītājs, bet grupas biedri tomēr vienbalsīgi ievēlēja Franci. Viņš jāva pierunāties un piekrita, bet lūdza, lai nākošreiz padomājot, kādu jaunāku cilvēku ievēlēt, jo nav vairs tā spēka un veselības kā agrāk.

Uz biedrības konferenci tika izvirzīti 2 delegāti — F.Mauriņš un Līga Pauniņa. Novēlu grupas vadītājam labu veselību un izturību, vadot Preiļu grupu vēl turpmākos gadus.

Teritoriālās grupās

17.martā LNS Rēzeknes RB telpās tika organizēta teritoriālās grupas sapulce. Par sēdes vadītāju ievēlēja — S.Gerenovsku un sekretāri — I.Gedušu. Vadītāja iepazīstināja ar sēdes darba kārtību un deva vār-

du grupas vadītājas vietniecei Monikai Senkānei.

Viņa klātesošos iepazīstināja ar grupas paveikto darbu. Izteica pateicību biedriem, kuri aktīvi piedalās biedrības dzīvē. Jau daudzus gadus kādreiz bijušais biedrības vadītājs Jofs Lubgins pēc aiziešanas pensijā turpina atbalstīt biedrību. Lai gan jau gadi pāri astoņdesmit un veselība nav no spožajām, joprojām turpina nākt uz biedrību un biedriem stāstīt jaunumus: kas pasaulē notiek, kas mainās mūsu pilsētā un daudz ko citu. Pateicība tika izteikta arī bijušajai biedrības tullei Reģīnai Mizerai, kura nav aizmiršusi savus biedrus un aktīvi organizē interešu klubu «Saimniecīte».

Biedrus, kas nevar ierasties klubā veselības stāvokļa dēļ, un tos, kas atrodas pansionātā, apciemo grupas biroja locekles Antonija Caica, Monika Senkāne, Veronika Kazule, nododot viņiem dāvanas un pastāstot, kas jauns biedrībā. Gullošiem cilvēkiem pretimnākoša bija grupas biroja locekle Antonija Caica, piegādājot pārtiku mājās u.c. lietas pēc biedru lūguma.

Pēc debatēm ar balsu vairākumu birojā tika ievēlēta teritoriālās grupas vadītāja **Monika Senkāne** un septiņi grupas locekļi — Reģīna Pranča, Ļubova Makuža, Antonija Cai-

ca, Artūrs Vindačs, Vadims Višņakovs un Jelena Jaņeviča.

Pēc tam tika papildināts, precizēts un apstiprināts sapulces lēmums.

21.aprīlī pl.14 notiks Rēzeknes biedrības konference. Pēc valdes lēmuma uz to ievēlēti 23 delegāti. Lai teritoriālās grupas birojam locekļiem laba veselība, izturība, veiksmes darbā, lai visi biedri būtu pretimnākoši ar padomu un līdzdalību!

Daugavpilī

Elvīra Čaika

17. februārī notika teritoriālā grupas sapulce. Šajā grupā pārsvarā pensionāri un strādājošie nedzirdīgi. Ir arī bezdarbnieki. No 103 biedriem uz sapulci atnākuši 52 biedri.

Grupas priekšsēdētāja Reģīna Katakina sniedza atskaites ziņojumu. Lielākā problēma — ar nemaksātājiem, kā arī uz pasākumiem nāk vieni un tie paši biedri.

Grupas priekšsēdētāja aicināja pasākumos pēc iespējas vairāk iesaistīties biedriem.

Visi vienbalsīgi ievēlēja par grupas priekšsēdētāju Reģīnu Katakīnu. Uz konferenci izvirzīja 20 delegātus. Birojā ievēlēja I.Čaiku un L.Zibarti. Pēc grupas sapulces notika karnevāls «Horoskopu balle».



14. martā notika MRU grupas sapulce. Uz to no 22 biedriem ieradās 19 (3 iztrūka slimības dēļ). Grupas priekšsēdētāja arī turpmāk būs **Galina Gura**. Č. Slavinskis ierosināja, lai MRU uz vietas tiktu sniegta dažāda informācija, jo cilvēki strādā vēlu un nav laika uz klubu aiziet. Diemžēl uzņēmumā paliek arvien mazāk nedzirdīgo, daudzi aiziet strādāt citur. Grupas priekšsēdētāja ai-

cināja biedrus apmeklēt klubā vismaz lielākos pasākumos.

Smiltene

Dzintra Herbste

Pirmā sapulce notika Smiltenes grupā. Debatēs vairāk tika rosināts uzlabot kluba darbu ar interesantiem pasākumiem. Grupas vadībā ievēlēja R.Unamu, A.Spakoviču, F.Meļķi.

Otra pārvēlēšanu sapulce notika Alūksnes grupā. Tur biedri vienbalsīgi nolēma dibināt interešu klubu «Pavariņš». Grupas vadība turpmāk uzticēta **A.Sprudzānei**, **H.Kirkelim**, **M.Melnūdrim**.

Trešā pārvēlēšanu sapulce notika Gulbenes grupā. Biedru vidū daudz bezdarbnieku, kas lūdz palīdzēt atrast darbu. Grupas birojā strādā **V.Bērziņa**, **T.Mindjo**, **S.Kuške**.

Ceturta pārvēlēšanu sapulce Balvos, tur vismazākais biedru skaits (10), no tiem 3 atrodas pensionātā, grupas vadībā **V.Belēvičs**.

Un pēdējā sapulcē Jaunpiebalgas grupā. Biedri vēlējas, lai izskaidrotu jaunākos likumus bezdarbniekiem un pensiju aprēķināšanā. Grupas birojā ievēlēti **A.Cīrulis**, **A.Aplociņš** un **S.Cīrule**.

Jelgavnieki sanāk gausi

Šai grupā uzskaitē ir 43 biedri, bet noteiktā laikā uz sapulci ieradās tikai 16. Iespējams, gripas ietekme! Stundu nogaidījuši, sanākušie nolēma sākt darbu.

Par paveikto darbu informēja līdzšinējais grupas vadītājs **Māris Veidemanis**. Viņš atzīmēja, ka darbs bija jāorganizē visai sarežģītos apstākļos — trūka telpu, kur sanākt kopā.

Jauni biedri klāt nav nākuši, toties bezdarbnieku skaits samazinājies. Debatēs biedri apsprieda, kā notiek sadarbība ar pilsētas un rajona pašvaldību. Bija neapmierinātie (nav atlaides pilsētas autobusos), trūkst informācijas par brīvām darba vietām u.c.), bet bija arī pateicības un atzinības (par saņemto palīdzību no sociālā dienesta utt.). **V.Platacis** dalījās pieredzē savos meklējumos atbalstam digitālā dzirdes aparāta iegā-

dei savai meitai.

Darbs tika novērtēts apmierinoši, par grupas vadītāju atkal ievēlēja **Māri Veidemani**. Kopā ar viņu uz biedrības konferenci Rīgā dosies **V.Platacis** un **T.Lominska**.

Ar atzīmi — labi

Tā tika novērtēts Rīgas biedrības Zemgales grupas darbs. Par to atskaitījās priekšsēdētāja **T.Urboniene**.

Vispirms viņa pateicās klātesošajiem (no 99 biedriem 34) un aicināja ar klusuma brīdi pieminēt 4 aizsaulē aizgājušos biedrus. Biedru skaits nemainīgs, jo tajā iestājušies jauni. Apkopotās ziņas liecina par

dažiem interesantiem faktiem. Uz ārzemēm aizbraukuši 5, bet viens ārzemnieks (**Juho Miksels**, **Somija**) iestājies Rīgas biedrībā. Aktīvi sporto 14, pašdarbībā 1 (**A.Atrazsko**). Biedru naudas parādā 9, un par 3 jālemj — atstāt vai izslēgt no biedrības (**G.Koškins**, **S.Maļikova**, **J.Ščerbins**).

Zemgalieši aktīvi piedalījušies dažādos pasākumos **Rītausmā**, pašdarbības festivālā **Valmierā**, kā delegāti — **LNS** kongresā utt. Biedri izteica pateicību **J.Gromai** par interesantām nodarbībām.

Debatēs visvairāk jautājumu bija par dzirdes aparātu saņemšanas kārtību, kā arī atzīnība panāktām transporta maksas atlaidēm un iespēja būt kopā pasākumos kultūras centrā.

Tā kā atsauksmes bija labas, tad arī turpmāk vienbalsīgi atbalstu priekšsēdētājas amatā saņēma **Tatjana Urboniene**. Birojā atkārtoti paliek arī

S.Strauja, **J.Grundulis**.

Izvirza Goda biedra nosaukumam

No Rīgas rajona grupas vadītājas **Feodoses Lepešas** ziņojuma: pašlaik uzskaitē 137 biedri (sapulcē 47), izslēgti 16, pieņemti no jauna 3, miruši 6. Lielākoties saziņa notiek ar mobilajiem telefoniem. Daļa biedru piedalījās **Rītausmā** organizētajos pasākumos, bet daudziem to aprūtināta transporta izmaksas un attālums (**Ogre**, **Salaspils**, **Olaine** utt.).

Par to runāja biedri arī debatēs, un **R.Rizika** aicināja Rīgas biedrību panākt atvieglojumus sabiedriskā transporta lietošanā arī Rīgas rajonā dzīvojošiem.

D.Zvanītāja aicināja **Kopsolī** saturu pilnībā atspoguļot internetā. Viņa aicināja sarīkot arī tikšanos — pārrunas dārkopības jautājumos.



Izvirza Goda biedra...

Sākums 3. lpp.

Debatēs izskanēja arī ierosinājums paplašināt Rīgas biedrības Goda biedru sastāvu un konkrēti piešķirt šo nosaukumu R.Rizikai un F.Lepešai.

Sapulces dalībnieki ievēlēja jauno biroju šādā sastāvā: **F.Lepeša** (priekšsēdētāja); R.Rizika, G.Vārpiņa. Konferencē viņām pievienosies G.Beisons, Z.Ungurs.

Tulki, vajadzīgi tulki!

Tā varētu raksturot Ziemeļu grupas biedru galvenās domas. Tas attiecas gan uz tiešo apkalpošanu izsaukumos, gan uz TV ekrānā skatāmo: ļoti ilgi jāgaida rindā, tulks steidzas un sīkāk neizskaidro, TV mazajā lodziņā tulkoto nevar saprast utt.

Līdztekus zinošākie biedri dalījās pieredzē, kā iegūt papildu informāciju. Daži ieraksta ziņas video, pēc tam lēnākā tempā vairākkārt to noskatās vēlreiz. Citi — izmanto internetu un teletekstu kabeltelevīzijā utt. Par tulku un TV problēmu skaidroja **M.Piterniece**: biedrība nevar atbildēt par tulku darbu — tas attiecas uz Komunikāciju centru, un arī TV raidīšanas stilu nav iespējams izmainīt.

Vairāki biedri rosināja nedzirdīgo vecākās paaudzes cilvēkiem palīdzēt apgūt datorprasmes interneta lietotāja līmenī, interesējās par sanatorijām un tūrisma ceļojumiem, kopīgām ekskursijām, aerobikas utml. nodarbību iespējām.

Grupā vadītāja L.Čerepko atzīmēja biedru (M.Čunkures, M. Jonānes) rūpes par slimo biedriem; analizēja biedru aktivitāti, piedaloties dažādos pasākumos, pateicās J. Gromai par vasarā notikušo ekskursiju un ziņu pēcpusdienām, kā arī fondam «Klusums» par produktu paciņām.

Turpmāk šo grupu (šobrīd

64 biedru sastāvā) vadīs Liene Čerepko, piepalīdzot biroja locekļēm S. Strazdiņai un K.Ikaunieci, bet uz konferenci dosies grupas vadītāja ar S.Strazdiņu un V. Strazdiņu.

Viena no mazākajām

Tā ir LNS Centrālās valdes grupa, kas apvieno 8 biedrus. Sapulcē piedalījās — 7. Pārskata periodā tās darbu koordinēja A. Bogdanova. Tiesa, šis darbs nav nekad aprobežojies ar kādu pasākumu rīkošanu tikai grupas biedriem. Kolektīvās aktivitātēs tiek iesaistīti vai visi pārējie Elvīras ielā 19 strādājošie gan Zīmju valodas, Komunikācijas centrā, Rīgas biedrībā, Kopsoli, sporta un jauniešu organizācijās, nešķirojot: biedrs — nebiedrs.

Notikuši jauki pasākumi, kas saliedē visus zem viena jumta un uz vienu mērķi strādājošos, kas bagātina zināšanas par Latviju (izbraukumi ekskursijās) un arī ļauj citam citu iepazīt tuvāk (valsts svētku un vārda dienu atzīmēšanu ar īpaši pārdomātu norisi). Arī šoreiz biedri vienojās, kādus svētkus kopīgi svinēs un kura organizācija būs par katru atbildīgā.

Grupai gadu gaitā iedibinājusies tradīcija mainīt savu vadītāju. Šoreiz šis gods tika uzticēts **L.Paulēnam**. Par konferences delegātiem tika apstiprināti viņš, Arnolds Pavlins un Edgars Vorslovs.

Kurzemes grupā daudz ierosinājumu

Šī grupa pulcināja kopā 88 biedrus (no 225). Pārskata ziņojumu sniedza grupas priekšsēdētāja Vita Kamare, vispirms aicinot ar klusuma brīdi pieminēt mūžībā aizgājušos (10).

Grupā nākuši klāt 4 jauni biedri, izslēgti arī 4, bet biedru

naudas parādā 8. Izskaitļots arī tas, ka «Kopsoli» saņemšanai uz vietas pasūtījuši 44 biedri.

Grupā biedri piedalījušies dažādos kopīgos pasākumos: drāmas ansambļa 60 gadu jubilejā; režisores E.Elksnes simtgades svinībās, Nedzirdīgo dienas koncertos, festivālos, tematiskos pasākumos «Rītausmā» u.c. Arī sportam tiek sava daļa brīvā laika.

Darbs grupā bijis organizēts tā, ka katrs biroja sastāvā esošais biedrs rūpējies par vienu sektoru ar 20 — 40 cilvēkiem.

Tulku bez maksas visos gadījumos — tādu prasību debatēs izvirzīja vairāki runātāji, vienlaikus atzīmējot, ka uz šo pakalpojumu jāgaida pārāk ilgi, tulku skaits jāpalielina utt.

Vairāki biedri analizēja arī jautājumus, kas saistīti ar komunikācijas līdzekļu nodrošinājumu, tostarp kritizēja pašreizējo jauno pakalpojumu ar trauksmes izziņošanu pa mobilo telefonu 112 (nedzirdīgie neuztver skaņu signālu, bet vibrācijas tikai tad, ja telefons vienmēr klāt, un tas ir kaitīgi). Trūkst informācijas par jauniem komunikācijas līdzekļiem un iespējām tos iegādāties.

A.Smons izteica neapmierinātību ar vairākiem faktiem: ar pastāvošo pensiju sistēmu, daudzi nedzirdīgie ar darba stāžu zem 30 gadiem nevar saņemt piemaksas, ka tulku algas ir komercnoslēpums, ka MRU darbinieku tikšanās pasākumā dalībnieku skaits bijis ierobežots ar darba stāžu 30 gadi un vairāk utt. Viņš rosināja Mirušo piemiņas dienās apmeklēt un

apkopt LNS biedru kapus, palielināt tulku skaitu. Piešķirt biedrības Goda biedra nosaukumu **T.Pivinai**, **H.Klapotei**, **R.Zujevska**, **J.Gromai**, **A.Moisejai**; par biedrības priekšsēdētāju ievēlēt **M.Piternieci**, bet par grupas vadītāju **V.Kamari** u.c.

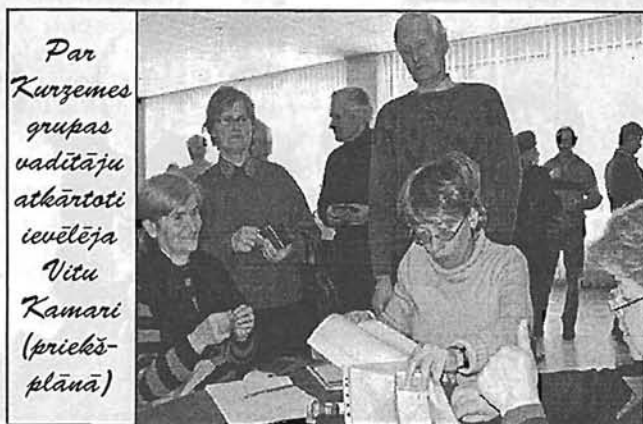
Savukārt **V.Kamare** lika priekšā biedrības Goda biedru pulkam pievienot **J. Bočkāni**.

Paskaidrojums uz dažiem jautājumiem sniedza Komunikācijas centra direktors **E. Vorslovs**, uzsverot, ka līdzekļi tulku pakalpojumiem no valsts budžeta piešķirti sociālo problēmu risināšanai, tāpēc par privātlietu kārtošanu (nekustamo un kustamo īpašumu iegādi un pārdošanu, piemēram) tulku pakalpojuma izmantošana jāapmaksā. Par surdotehnikas jautājumiem tagad atbild Tehnisko palīgīdzekļu centrs, tāpēc jāgriežas tur — Rīgā, Ventspils ielā 53.

Rīgas biedrības priekšsēdētāja **M.Piterniece** savukārt skaidroja, ka aprīlī notiks MRU bijušo strādājošo tikšanās, uz kuru var pieteikties un iemaksāt dalībmaksu. Viņa vēlreiz atgādināja, ka **J. Groma** nav tulks un tikai šad tad izlīdz sabiedriskā kārtā.

Par grupas priekšsēdētāju ievēlēja **Vitu Kamari**, bet birojā strādās arī **Z.Žukauska**, **R.Feldmane**, **M.Artjomova**, **I.Liniņa**, **S.Vorslova**, **V.Beleviča**.

Savukārt uz konferenci deleģēja 11 biedrus: **Z. Žukausku**, **A.Smonu**, **J.Bočkāni**, **R.Feldmani**, **M. Artjomovu**, **I.Liniņu**, **S.Vorslovu**, **V.Kamari**, **H.Klapoti**, **V.Kleinu**, **A.Moiseju**. ♦



Par Kurzemes grupas vadītāju atkārtoti ievēlēja Vitu Kamari (priekšplānā)



Projekts darbībā: Semināri pieredzes apmaiņa

Par izglītības un darba iespējām visiem

Uz nodarbinātības motivācijas semināra noslēguma nodarbību Rīgā, Rehabilitācijas centrā ieradās visi biedrību līderi un brīvprātīgie, kuri piedalījās seminārā Jūrmalā februāra nogalē. Nodarbības dalībniekiem bija jāaizstāv mājās sagatavotais darbs – mape «Informācija par izglītības un darba iespējām».

Nodarbības vadītāja individuāli ar katru kursantu pārrunāja mapes saturu, izteica ierosinājumus – kas lieks, kas papildināms un ieteica arī apmainīties ar materiāliem savā starpā, lai bagātinātu mapes saturu.

Mapi iecerēts regulāri pilnveidot, paplašināt ar jaunām ziņām un izņemt vecās. Tā būs novietota brīvai pieejai katrā reģionālā biedrībā, lai biedri, apmeklējot klubu, varētu tajā atrast nepieciešamās ziņas par izglītības, darba un brīvā laika pavadīšanas iespējām savā pilsētā, reģionā.

Ko nozīmē savs uzņēmums?

Dažāds ir cilvēka ceļš uz darbu, uz nodrošinātu dzīvi. Var atrast labu darba devēju, strādāt un saņemt darba algu. Var doties darba meklējumos ārpus Latvijas. Bet var arī izvēlēties neatkarību – dibināt pats savu mazo biznesu, savu firmu. Arī nedzirdīgo sabiedrībā jau zināmi vairāki piemēri.

Ko nozīmē darbs pašam dibinātā uzņēmumā, kad reizēm esi gan darba devējs, ganņēmējs, seminārā dalībniekiem stāstīja Raitis Ozols (attēlā).



Raiti daudzi autobraucēji pazīst kā zinošu speciālistu remontu lietās. Un kā gan ne, jo viņa mazā darbnīca Rīgas MRU teritorijā pastāv jau vairāk nekā 5 gadus. Viņš specializējies mehānikā — ritošās daļas remontā un atzīst, ka elektroniskās iekārtas atstāj citu ziņā. Visumā darba netrūkst, ja nu vienīgi, kad tuvojās tradicionālie svētki. (Līgo, Ziemassvētki u.c.), kad cilvēkiem prātā izklaides, nevis auto savēšanas kārtībā, tad darba mazāk.

Grūti atrast darbiniekus

Pašlaik Raitis strādā viens pats. Viņam



«Visiem, kuriem ir patiesa vēlēšanās un liela griba strādāt, iesaku veidot savus mazos uzņēmumus.»

bijuši arī darbinieki, bet nav izdevies atrast tādus īsti uzticamus, uz kuriem pilnībā var paļauties, ka izdarīs, nehalturēs. Tad jau labāk vienam.

Vai izdzīvot viegli?

Bija daudz jautājumu. Vai nedzirdība netraucē — darbam, saskarsmei, kontaktu veidošanai. Klientā ir jāieklausās, automašīnas rūkšanā — tāpat.

Dzīve pasaka priekšā, kā rīkoties dažādās situācijās. Ar klientiem arī visādi gājīs, tomēr lielākā daļā nesatraucas par nedzirdību, mēģina saprasties kaut vai rakstiski un uzticas viņa prasmei. Arī motoru Raitis iemācījies izjust citādi, caur vibrācijām, kā arī no klientu stāstītā: vai tas klab, svilpo, šņāc, rūc utt. Raitim ir izveidojies klientu loks, kas viņam uzticas, ņem pat līdzi, kad maina automašīnas.

Vai viegli izdzīvot? Nē, nav viegli, atbild Raitis. Ir daudz un labi jāstrādā, jo autoremonta biznesā ir liela konkurence. Ikdienas iztikai nopelnīt var, bet bagāts nekļūsi. Reizēm arī klienti paliek parādā.

Tomēr visiem, kuriem ir patiesa vēlēšanās un liela griba strādāt, Raitis Ozols iesaka veidot savus mazos uzņēmumus. Tas ir interesants process, tas ceļ pašapziņu, ļauj cilvēkam justies brīvam un neatkarīgam — būt pašam saimniekam par savu darbu un savu laiku.

Uzmanību!

Ne tikai iegūt jaunas zināšanas, bet celt savu pašvērtējumu, apzināties savas spējas un iespējas jūs varat, piesakoties uz nākamajiem nodarbinātības veicināšanas semināriem, kas notiks Rīgā, Jūrmalā –

maijā (krievu valodā runājošiem) un Jēkabpilī jūlijā (latviešu valodā).

Semināru programmā daudzveidīgas tēmas: savu profesionālo interešu apzināšanās, Darba likumdošana, Komunikācijas veidi, Kur un kā sameklēt darbu, Kā sagatavoties sarunai ar darba devēju, Kā rak-

stīt motivācijas vēstuli, darba CV.

Būs iespēja praktiski darboties ar datoru, apmainīties pieredzē ar nedzirdīgajiem cilvēkiem, kuri jau sekmīgi strādā u.c.

Pieteikšanās uz semināriem — savās biedrībās un Rīgā, Elvīras ielā 19. Viesu skaits ierobežots, pasteidzieties!

Izmanto iespēju mācīties: NVA kursi

Vēl viens izlaidums

Marta nogalē pārtikas ražotāju vidusskolā Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) organizētos kursus jaunas amatprasmes apgūšanā beidza arī 4 sievietes ar dzirdes traucējumiem: Vita Kristoforova, Inita Puhovska, Tatjana Ļipecka un Ņina Hlibova. Viņas mācījās integrētā grupā — kopā ar dzirdīgajām kursantēm, bet klātesot tulkam.

Saruna — ar pasniedzēju

Ilze Buka, kursu koordinatore: Mācību process grupā mums visiem, pasniedzējiem un kursantiem bija interesants un savstarpēji bagātināošs ar jaunu pieredzi un pasaules skatījumu. Tā patiešām bija integrācija uzskatāmā veidā divu sabiedrības daļu — dzirdīgās un nedzirdīgās starpā.

□ Cik sekmīgs bija šāds apmācību grupas modelis?

Var teikt, ka sapratnes mākslu mācījamies abās pusēs — mēs, pasniedzēji, un kursanti. Mūsu skolā šī nav pirmā tāda grupa, tāpēc pieredze ir uzkrāta un izmantota arvien labāku metožu pielietošanai. Nedzirdīgie audzēkņi parasti ir atvērtāki un uzreiz bez kompleksiem gatavi nākt pretī dzirdīgajiem, kuri savukārt atturīgāki, baidās no komunikēšanās grūtībām.

□ Kādas atziņas, secinājumi radās par mācību procesa organizēšanu?

Pasniedzējiem jārunā ļoti konkrēti, bez zemtekstiem, jo nedzirdīgie kursanti visu uztver tieši, tā, kā to saka. Pati pasniedzēju saskarsmes psiholoģiju, un mums visiem bija interesanti analizēt dažādas situācijas.

Secinājumi: Nedzirdīgi cilvēki ir premtimnākošāki, emocionālāki, jūtīgāki un dziļāk uztver aizrādījumus. Viņiem pret darbu un mācībām ir lielāka atbildības sajūta. Svarīgi ir saglabāt sejas un acu kontaktu visas nodarbības laikā. Arī pie tā jāpierod, ja strādājam ar nedzirdīgiem audzēkņiem.

«Nedzirdīgajiem cilvēkiem ir lielāka atbildības sajūta pret mācībām un darbu...»



Otrā saruna — ar kursantēm

□ Kā nonācāt šajosursos un ko ieguvāt, mācoties šajā grupā?

Dažāds bijis kursantu ceļš līdz mācībām: auklējusi bērnu mājās, līdzšinējais darbs nav apmierinājis, gribējusi apgūt jaunu amatprasmī, draudzenes ieteikušas.

Mācību laikā — piecos mēnešos — kursantes apguvušas dažādas zinības, kas nepieciešamas istabenes darba veikšanai: sanitārija, viesnīcu saimniecība, informātika, psiholoģija, darba aizsardzība utt.

Izrādās, istabu uzkopšana ir ļoti smalka lieta, jāzina ļoti daudz un katru dienu jāpaveic ļoti daudz spodrināšanas, mazgāšanas, tīrīšanas, klāšanas u.c. darbu.

Par to var pārliecināties, iepazīstoties ar diplomdarbam sagatavotām mapēm, kurās apkopotas visas ziņas, kas nepieciešamas darba labai veikšanai. Tostarp arī noteikumi attiecībā uz visiem, kuri apmetas viesnīcā. Lūk, tie: laipnība, pieklājība, godīgums, precizitāte, izpildīt visas vietas vēlmes, lai jūtas kā mājās. Viesis — «mūsu kungs un pavēlnieks!»

Arī prakses laiks viesnīcās *Hotel de Rome*, *Konventa sēta* un *Bruninieks* deva iespēju katrai pārliecināties par savu varēšanu, par to, vai izvēlētais amats ir īstais.

□ Vai esat gatavas sākt strādāt savā jaunajā specialitātē?

Visumā — jā! Vitai jau piedāvāts darbs

Konventa sētā, un viņa tur arī paliks strādāt, arī Initai ir iespējas strādāt *Metropolē*, *Eiropa – City* vai citur, Tatjana meklēs darbu Jūrmalā, bet Ņina domā izmēģināt veiksmi ārzemēs («tur vairāk maksā»).

Nobeigumā

Dzirdīgās kursabiedrenes Jeļena Rumjanceva un Zane Saulīte atzīst, ka sākumā bijis tā neierasti mācīties kopā ar nedzirdīgām meitenēm, bet mulsums ātri pārgājis un cita pie citas pieradušas. «Ja es būtu darba devēja, labprāt pieņemtu nedzirdīgus cilvēkus, viņi ir tādi paši kā mēs...» teica Jeļena. Ir tikai jāievēro dažas lietas, kas palīdz kontaktēties.

Vēl var pieteikties!

Arī turpmāk NVA piedāvā apmācības šādās jauktās grupās, protams, piesaistot tulku.

Tuvākā laikā — pēc grupas nokomplektēšanas — mācības uzsāks **konfekšu gatavotāji**, kuriem paredzēts darbs fabrikā «Laima».

Mācību laikā — stipendija 40 Ls mēnesī. Par naktsmitni skolas viesnīcā — 50% atlaide, ceļa izdevumiem atmaksā 50%.

Pieteikties savā Nodarbinātības valsts aģentūras filiālē (pēc dzīvesvietas).



LNS Goda biedri

Ona Jāņkalne

Daiga Delle

«Ar kādu uzvārdu man sākt, ja man tie bijuši trīs?» — tā smaidīdama jautā Ona Jāņkalne.

Ona Freimane — latvieša un lietuvietes meita piedzima 1930.gada 2.septembrī Lietuvā Rokišķiu apriņķī Juodupes pagasta Pruseliu sādžā. Cik garš dzimtas vietas nosaukums!

Stāsta Ona: Ģimenē bijām 4 bērni — 3 māsas un brālis. Skolas gaitas uzsāku 1938. gadā. Mācījos vietējā lauku četrgadīgajā skolā «Butēnišķi». Diemžēl 1940. gada ziemā saslimu ar meningītu un zaudēju dzirdi. Man tad bija 9 gadi...

1941.gadā tiku aizsūtīta uz Lietuvas Valsts kurlmēmo institūtu, kur mācījos nepilnus 3 gadus. Smuks nosaukums, Vai ne? — smaida joprojām dzīvespriecīgā Ona. Šī institūta vespārņē bija skola bērniem.

Tad sākās 2.Pasaules karš un ģimene bija spiesta emigrēt uz Latviju, jo draudēja izsūtīšana uz Sibīriju. Iemesls — mēs tajos gados tikām uzskatīti par bagātiem, kaut gan mums piederēja tikai 25 hektāri zemes. Bet varbūt tādēļ, ka mammai Amerikā dzīvoja brāļi un māsas? Pēc kara beigām ģimenei vairs nebija iespējams atgriezties savās mājās, jo pastāvēja draudi represijām.

Tā arī apmetāmies uz dzīvi Latvijā. Vecāki dažus gadus nostrādāja kolhozā, tad mežniecībā, līdz nopirka Viesītē mājiņu, kur visu atlikušo mūžu nodzīvoja.

Kā izveidojās ceļš uz nedzirdīgo sabiedrību?

1949.gada novembrī tiku uzņemta Latvijas Nedzirdīgo



biedrībā. Tajā laikā par biedrības priekšsēdētāju strādāja A.Celms.

Te man jāsaka paldies māsas vīram. Tajos gados no kolhoza nemaz tik vienkārši nevarēja tikt prom, bet māsas vīrs kaut kā pamatoja, ka man, nedzirdīgai, nav jāpaliek kolhozā, bet jāiet uz Rīgu mācīties. Tā es nokļuvu Centrālajā valdē un veicu tur dažādus darbus.

Amatu mācība

Bet, tā kā mana alga bija maza un Rīgā dzīvošana dārga, tad māsas vīrs mudināja mani izmācīties amatu. Tā es nokļuvu pie šuvējas — ebrejietes, izskatā nepievilcīgas, bet savā arodā izcilas meistarienes. Domāju, ka nekad neieņemtos šūšanas mākslā, tomēr iemācījos! Un vēl kā (*smejas*)! Ja arodskolā to visu iemāca veselos divos gados un galā saņem 2. kategoriju, tad es to visu apguvu 6 mēnešos, turklāt 4.kategorijas līmenī.

Bet tad biju spiesta pāriet dzīvot uz Ogrī, jo māsa bija nopirkusi vasarnīcu, kuru nevarēja turēt neapdzīvotu. Kā manī negribēja laist prom no šuvējas darba! Es arī vēlējos strādāt tālāk, jo šuvu taču vislabāk no 5 meitenēm... Ogrē

gan ātri izplatījās ziņas, ka es šuju. Drīz vien jau šuvu pasūtījumus vienu pēc otra. Naudu gan nekādu lielu neprasiju. Vēl bija māsas lapsu audzēšanas periods, kur palīdzēju.

Top jauna ģimene

Pa reizei tomēr mēdzu aizbraukt uz Rīgu, uz lielākiem pasākumiem. Tur tad arī satiku savu otro pusīti Āriju Grigoričū. 1957. gada Jāņos jau svi-

«Pati brīnos, kur man radās tāds spēks un apņēmība visu paveikt. Nostrādāju 23 gadus...»

nējām kāzas. Tā pirmoreiz nonācu citā uzvārdā. Pēc gada sagaidījām savu pirmdzimto Raimonu. 1962. gadā — otru dēlu Eināru. Tad jau mēs dzīvojām Jēkabpilī.

...Un tā sākās darbs Pļaviņu biedrībā

1965. gada maijā pie mums ieradās CV priekšsēdētāja vietnieks A.Celms un piedāvāja nākt strādāt uz Pļaviņu nodaļu par kluba vadītāju, solot piešķirt ģimenei dzīvokli, kas tika celts netālā lauku teritorijā. Pado-mājusi arī piekritu.

1965. gadā tiku ievēlēta par Pļaviņu nodaļas priekšsēdētāju, un šajā amatā pildīju man uzticētos pienākumus līdz pat aiziešanai pensijā (1988).

Tie bija raženi, bet grūti gadi. Tā kā vēl dzīvojām Jēkabpilī, tad pusgadu nācās ik dienas braukāt no Jēkabpils uz Pļaviņām, jo jaunceltā māja vēl nebija gatava. Palīdzēja vīramāte — lielais dēls varēja dzīvot pie viņas Pļaviņās un iet skolā. Jaunākais dēls palika pie otras omītes Viesītē.

Tāpēc vēl joprojām saku paldies vecākiem, kuri mūs atbalstīja. Vīram bija veselības problēmas, līdz ar to arī darba grūtības. Klubā gan man daudz

palīdzēja. Vienmēr mani atbalstīja. Viņš bija mūsu sienas-avīzes «Mūsu Druva» veidotājs.

Ari kluba vadītāja, apkopēja, ielas slaucītāja...

Vienlaikus man bija jāpilda arī kluba vadītājas pienākumi. Klubā bija jāorganizē daudz un dažādi pasākumi saskaņā ar darba plāniem. Tika rīkotas ekskursijas uz Lietuvu, Igauniju, lekcijas, mutvārdu žurnāli, pārrunas, informācijas par nedzirdīgo dzīvi u. c.

Bet tad kādu dienu no Sociālās nodrošināšanas ministrijas tika dots rīkojums LNB CV samazināt štatus — kurš gan atkāpsies Rīgā? Tā nu rīkojums atceļoja uz Pļaviņām, un tika likvidēta Pļaviņu nodaļas kluba vadītājas štata vieta, atstājot tik vien kā apkopējas pusštata vienību ar algu — 35 rubļi mēnesī!!! Tā teikt, smejies vai raudi...

Pārmaiņas — ne uz labo pusi

Tas gan mūsu ģimenei bija pamatīgs trieciens! Gribēju visu pamest un meklēt citu darbu, bet vīrs mani pierunāja palikt.

Tāds nu man bija tas laiks — nodaļas priekšsēdētāja strādā par apkopēju, mazgā klubu un slauka ielu gar māju...

Tai pašā laikā joprojām no CV pienāca visādi plāni un priekšraksti, jo priekšsēdētājam savi pienākumi bija jāveic sabiedriskā kārtā. Bija vienalga jāpilda CV uzdotie plāni. Pati brīnos, kur man radās tāds spēks un apņēmība visu paveikt. Nostrādāju 23 gadus. Pašai negribas ticēt!

Bez tiem visiem plāniem un pasākumiem man ik gadu vajadzēja rūpēties, lai biedrības māja nepaliktu bez malkas. Biedrībā bija kopmītnes, par tām man arī bija jā rūpējas. Tomēr, darbojoties Pļaviņu nodaļā, vienmēr centos savus darba pienākumus godam izpildīt.

Vēlākos gados biju CV prezidija locekle, 4 gadus mēroju ceļu uz Rīgu.

Ona Jāņkalne

Sākums 7.lpp.

Tiku apbalvota ar Darba trieciennieka un Darba teicamnieka nosaukumiem.

Tas bija cits laiks...

Tā kā ilgus gadus tiku veikusi nodaļas darbu galvenokārt sabiedriskā kārtā, tad priecājos, ka to vismaz morāli novērtēja un man piešķīra Goda biedra nosaukumu.

Kā bijis, tā izbijis – tagad

jau pavisam cits laiks ar citu kārtību un noteikumiem. Nav ko ne ko lielīties, ne žēloties! (smejas). Gadu gaitā viss ir mainījies, viss ir kļuvis savādāks, arī mēs paš!

Tagad

Mūsu prieks ir bērni un mazbērni – diviņu puikas Renārs un Madars un mazmeita Krista. Kamēr bērni bija mazi, adīju cimdus un zeķes, tagad vairs ne, jo, bez čībām stai-

gājot, tās tiek tik ātri saplēstas.

Tagad mīļi un satīcīgi ar Arvidu dzīvojam Rīgā. Mums ir labi draugi. Visu darām kopā. Mana vājība ir sēnes, ogas, tikai nav kur tās vākt. Mīlu kārtību visās lietās, dzīvoklis vienmēr ir tīrs. Vienmēr gaidām ciemos pie mums Marutu un citus mīļus cilvēkus.

Autores piezīme. Var just, ka Jāņkalni vienmēr gaida un priecājas par ikvienu ciemiņu viņu mājās. Ciemiņš tiek mīļi

sagaidīts, palutināts ar garšīgu mielastu – Ona burvīgi gatavo! Turklāt prombraucot līdzī tiek dots ciemakukulis – pašgatavots, no sirds!

Novēlējums

Gribas novēlēt jaunajai paaudzei būt atsaucīgai, saprātīgai un visu zinošai mūsdienu steidzīgās un tik darbīgās nedzirdīgo dzīves virpulī! Lai veicas mums visiem – veciem un jauniem! ♦

Raiņa skolai – 80: nedzirdīgie tajā – 40 gadus

Inese Immure

Rīgas Raiņa 8.vakara maīņu vidusskola šogad atzīmē savu 80. gadadienu. Lidztekus tai šogad arī nedzirdīgie var svinēt skaistu jubileju, jo aprit 40 gadi kopš pirmā nedzirdīgo vidusskolas absolventu izlaiduma 1967. gadā. Šajā laika posmā vidusskolu beigusi ap 400 nedzirdīgo.

Iespējas iegūt vidējo izglītību nedzirdīgie izcīnīja paši

Vidusskolā iegūtās zināšanas būtiski paplašināja šo cilvēku redzesloku, asināja viņu dzīves uztveri, cēla pašapziņu, ļaujot justies pilnvērtīgiem un vienlīdzīgiem ar dzirdīgajiem. Iegūtā vidusskolas izglītība pavēra lielākas iespējas izvēlēties un strādāt savām interesēm un spējām piemērotu darbu, kā arī darboties citās jomās. Vidusskolas zināšanu pūrs, iegūtos iemaņas un prasmes daudzās nedzirdīgos modināja interesi par tālākizglītību. Spējīgākiem vidējā izglītība ļāva iestāties augstskolā un iegūt augstāko izglītību.

Ceļš bija garš

Iespējas iegūt vidējo izglītību izcīnīja paši nedzirdīgie, taču ceļš līdz tam bija garš. Lai uzsāktu mācības vidusskolā, bija nepieciešama pilna pamatizglītība. Toreizējās Rīgas un Valmieras kurlmēmo skolas 10 – gadīgā mācību programma atbilda tikai dzirdīgo skolas 4

klasēm, kas nedeļa iespēju nedzirdīgajiem turpināt mācības kādā arodskolā vai vidusskolā.

Pateicoties nedzirdīgā aktīvista Anša Smona ierosmei, Latvijas Nedzirdīgo savienība (toreiz biedrība) kopā ar Latvijas PSR Izglītības ministriju 20.gs. 50. gadu vidū nedzirdīgajiem radīja iespēju Rīgas 23. strādnieku jaunatnes vidusskolā vakarā pēc darba apgūt pa-rasto skolu 5. – 7.klases programmu, bet pēc izglītības reformas – 60. gadu sākumā – 8. klases programmu Rīgas Raiņa 8. strādnieku jaunatnes vidusskolā (tagadējā Raiņa vakarskolā).

Tālāk – viss pašu rokās

Ceļš uz vidusskolas kursa apgūšanu šajā skolā bija atvērts, taču maz bija nedzirdīgo, kas vēlējās tālāk mācīties. Tikai 1964.gadā izdevās nokomplektēt nedzirdīgo grupu, kas ļāva izveidot viņiem atsevišķu vidusskolas klasi. Turpmāk nedzirdīgo klases šajā vidusskolā tika noorganizētas katru gadu, jo Valmieras un Rīgas skolas mācību programmā izdarītās izmaiņas nedzirdīgajiem un vārdzirdīgajiem ļāva iegūt vispārējo 8–gadīgo izglītību.

No 1964. gada, kad vidusskolas programmu sāka apgūt nedzirdīgie, līdz šodienai viņiem matemātiku māca Velta Zakenfelde. Vēl tagad skolotāja spilgti atceras gatavošanos pirmajai mācību stundai: «Es



Kā toreiz, pirms četrdesmit...
(aina no jubilejas uzveduma)

gāju prasīt padomu matemātikas skolotājam Vaclavam Jočunam, kas mācīja nedzirdīgos pamatskolas klasēs. Viņš mierināja, ka pietiek zīmju valodā zināt burtus A un B (lai var parādīt formulas) un ieteica runāt lēni. Tā arī pirmajā stundā darīju – runāju ļoti lēni un skaidri. Pēc kāda brīža piecēlās Ansis Smons un teica: «Runājiet ātrāk. Mēs jūs saprotam.»»

Skolēni – toreiz un tagad

Pa visiem šiem gadiem bijuši visādi skolēni. Taču pirmā klase bija īpaša klase – cērtīgi, ar gaišām galvām. Pirmajos gados mācījās vidējā vecuma cilvēki. Viņu attieksme pret mācībām bija ļoti nopietna, jo pirms tam viņiem nebija iespē-

jams mācīties vidusskolā. Vēlāk skolēnu sastāvs kļuva jaunāks, arī attieksme pret mācībām vairs nebija tik nopietna.

Sarunā ar raksta autori V.Zakenfelde uzsvēra, ka sākotnēji vidējā izglītība bija pieejama tikai rīdziniekiem. Vēlāk, toreizējās skolas direktores Ārijas Bukas laikā nedzirdīgo apmācība gāja plašumā, tika izveidotas neklātienes grupas. Skola kopmītnes toreiz nevarēja piedāvāt. No laukiem un citām pilsētām atbraukušie skolēni pārgulēja turpat klases telpās. Lai būtu vieta saliekamām gultām, solus un krēslus sabīdīja vienā kaktā. Mazgāšanās notika tualetes telpās. Toreiz siltā ūdens nebija.

Vēlāk, direktora Jura Šmita

laikā, nedzirdīgos audzēkņus mācību laikā skola sāka nodrošināt ar viesnīcu.

V. Zakenfelde ilgus gadus strādājis paralēli dzirdīgo un nedzirdīgo klasēs. Vaicāta, vai ir atšķirības starp dzirdīgiem un nedzirdīgiem skolēniem, viņa atbild: «Dzirdīgie mācību vielu uztver ātrāk, jo var izmantot acis un ausis. Nedzirdīgie — tikai acis, tāpēc mācību vielas apguvei viņiem ir jāpatērē daudz vairāk laika. Toties mani pārsteidza, ka telpiskā iztēle daudziem nedzirdīgiem ir spīgtāka nekā dzirdīgiem skolēniem.»

V. Zakenfelde uzskata, ka nedzirdīgo apmācību aprūtinā piemērotas mācību literatūras trūkums, jo, piemēram, algebras un ģeometrijas grāmatās uzdevumu skaidrojumi nedzirdīgajiem ir grūti saprotami. Tāpēc viņa izstrādājis savus mācību materiālus, ņemot vērā

nedzirdīgo audzēkņu īpašās vajadzības. Definīcijas pārveidotas viegli saprotamos vārdos, sniegts katras formulas siķs skaidrojums, kā arī doti uzdevumu izpildes paraugi, pēc kuriem risināt līdzīgus uzdevumus.

Lai atmiņas būtu krāsainas

Sākumā vakarskolā nedzirdīgo pašdarbība bija augstā līmenī.

Sirmā matemātikas skolotāja atceras, ka nedzirdīgie audzēkņi uzveda skolas sarīkojumos dažādas etīdes, ko iestudēja nedzirdīgo biedrības telpās. Pēcāk vakarskola nedzirdīgajiem piedāvājis tikai «sausu» skolas dzīvi.

Tagad situācija ir krietni uzlabojusies. 1996. gada absolvents Uldis Ozols, Rīgas Nedzirdīgo skolas skolotājs, apskauz tagadējos nedzirdīgos

vakarskolēnus:

«Pēdējos gados vakarskola ir kļuvusi daudz dzīvāka nekā agrāk. Te rit interesanta dzīve. Varbūt no malas izskatās jocīgi, ka tagad, būdams absolvents, piedalos dažādos vakarskolas pasākumos, ko nedzirdīgie atzīmē kopā ar dzirdīgajiem. Bet man gribas izbaudīt to, kas agrāk nebija. Toreiz mums nebija pilnīgi nekādu kontaktu ar dzirdīgiem skolēniem. Tāda sajūta, ka vakarskola man bija parādā šos pasākumus.»

U. Ozols savu skolas laiku atceras pelēkās krāsās, toties ar mīlestību viņš runā par vairākām šīs skolas skolotājām. Vispirms viņš atceras mūžībā aizgājušo vēstures skolotāju Jausmu Kauliņu:

«Man ļoti patika vēstures stundas, jo viņa prata skaidri un konkrēti pastāstīt ne tikai par vēsturi, bet arī par politiku. Kā viņu sapratu? Skolotāja runāja

lēni un skaidri. Ja vajadzēja, izmantoja arī žestus, papīru un pildspalvu. Toties viegli negāja matemātikas stundās, lai arī skolotāja Zakenfelde centās no visas sirds mums iemācīt matemātikās gudrības. Grūti gāja arī latviešu valodas un literatūras stundās. Kā gan mocijos ar domrakstu sacerēšanu, ar galveno tēlu aprakstīšanu! Bet skolotāja Edija Priediena nekādas atlaides nedeķa. Tagad esmu pateicīgs viņai. Iegūtās zināšanas dzīvē man lieti noderēja.»

Lai arī nākošajā gadu desmitā Raiņa skola nedzirdīgajiem sniedz vērtīgas un noderīgas zināšanas, rada stipru un drošu pamatu tālākai dzīvei un darbam!

Raksts pārpublicēts no Rīgas Raiņa 8. vakara (maiņu) vidusskolas speciālnumura, kas veltīts 80 gadu jubilejai.

Sporta ziņas

Čempionāts galda tenisā

26. — 30. martā Zviedrijas pilsētā Malmē notika 11. Eiropas nedzirdīgo čempionāts

galda tenisā. Piedalījās 80 sportistu no 16 valstīm. Individuālās sacensībās visus sadalīja 13 apakšgrupās.

Savā grupā izcīnīju otro vietu, pārspēdams Turcijas un Lietuvas spēlētājus, un tiku tālāk. Diemžēl, cīnoties ar spēcīgo Čehijas spēlētāju, zaudēju un izstājos no tālākām cīņām. Par pārējām cīņām un rezultātiem sīkāk var uzzināt

www.deafsports.edso-edso.eu

Šo sacensību sensācija: Slovākijas 12—gadīga tenisiste smagā cīņā pārspēja pieredzējušu spēlētāju no Ungārijas. Daudzi pareģo jaunajai sportistei spožu nākotni galda tenisā.

Patikams pārsteigums — mūsu kaimiņa lietuvieša 16 — gadīgā skolnieka D. Takinas izcīnītā 2. vieta, sagādājot lielas galvassāpes daudziem pieredzējušiem meistariem.

Sacensības noritēja draudzīgā atmosfērā, no tiesnešu

puses ļoti stingrā kārtībā.

Interesants notikums: tiesnesis lika beļģim nogriezt nedaudz lieko gumiju no raketes virsmas.

Nākošais čempionāts notiks Polijā.

Aicinu visus bērnus — jauniešus pievērsties galda tenisam, bet pieredzējušos spēlētājus jau savlaicīgi gatavoties šim čempionātam.

Šī čempionāta dalībnieku Anatoliju Jerčaku uzklauzija J.Bočkāne

Sēru vēstis

†
Ne spēšu vairs,
ne jaudāšu,
Bet kādu dienu tur
nokļūšu,
Kur palikšu...
Aiz sliekšņa vārtos ieiešu
Un nebūšu...

Izsakām visdziļāko
līdzjūtību tuviniekiem,
mūsu biedram
PĒTERIM OZOLAM
aizejot mūžībā
Smiltenes biedrība

†
Visskaistākā dzīve
var pārtrūkt,
Negaidot rieta,
neprasot sirdij,
Cik sāpju tā aizejot atstāj...

Mūžībā aizgājis LNS
Rīgas biedrības Goda
biedrs, bijušais ilggadīgais
Centra grupas
priekšsēdētājs

ANDREJS DZINTERS
1923.09. II — 2007.27. III
Lai vieglas smiltis dzimtajā
smiltājā.

Rīgas biedrība



Uzmanību!

Projekta «Klusās rokas»
ietvaros laipni lūdzam uz
semināriem!

- 27. aprīlī Tēma: «Sieviete un business I»
- 12. maijā «Sieviete un business II»
- 19. maijā «Darba attiecības un to tiesiskie pamati»
- 26. maijā „Kā sagatavoties darba attiecību uzsākšanai un kā meklēt darbu

Nodarbības notiks LNS Informācijas centrā,
Elvīras 19. Sākums pl. 12
Pieteikties «Efraims» birojā personiski vai
e-pastā efraims@inbox.lv

Radniecīgās organizācijās

SOS ! SOS: nedzirdīgie

Ivars Kalniņš

Nedzirdīgo jauniešu un viņu draugu organizācija «Efraims» partnerībā ar Lietuvas Nedzirdīgo bērnu vecāku asociāciju «Pagava» šobrīd realizē Eiropas Savienības iniciatīvas INTERREG III projektu par jauniešu ar dzirdes problēmām un viņu ģimeņu organizēšanas spēju nostiprināšanu (SOS Nedzirdīgie).

Šī projekta mērķis ir uzlabot jauniešu ar dzirdes problēmām un viņu ģimeņu integrāciju sabiedrībā, kā arī stiprināt Lietuvas ģimeņu, kuras audzina nedzirdīgus un vājdzirdīgus bērnus, Lietuvas Nedzirdīgo bērnu vecāku asociācijas «Pagava» un Latvijas Nedzirdīgo jauniešu un viņu draugu organizācijas «Efraims» spējas organizēt.

Projekta realizācijas laiks ir 18 mēneši (2006.g. marts — 2007.g. augusts). «Efraims» šajā projektā sāka iesaistīties tikai 2006. gada vasarā, jo pirms tam asociācija «Pagava» bija nodomājusi kā partneri iesaistīt Latvijas Nedzirdīgo bērnu vecāku asociāciju, bet, tā kā šī organizācija

nebija pāreģistrēta, tai zuda iespējas piedalīties projektā.

Gan Lietuvā, gan Latvijā janvārī notika psiholoģijas lekcijas jauniešiem. Tās palīdzēja nedzirdīgiem jauniešiem labāk iepazīt pašiem sevi un citus, mudināja aktīvāk piedalīties sociālā dzīvē.

«Efraims» organizēja lekcijas par tēmu «Tolerance – mana brīvība», kuru vadīja psiholoģe Ilze Aleksa no Sociālā integrācijas centra. Jāatzīst, mūsu jaunieši par toleranci zina gaužām maz, tāpēc lekcijas bija sevišķi vietā – tās palīdzēja viņiem izprast šo jēdzienu kā iecietību pret dažādību. Bija vērojams, ka vislabāk patīk praktiskās nodarbības, kurās varēja izzināt vairāk par savu personību.

Decembrī sākās arī projekta izstrādes apmācības seminārs — pirmā daļa lietuviešu un latviešu nedzirdīgiem jauniešiem Šauļos, Lietuvā. Otrā daļa notiks maijā. Jaunieši apguva iemaņas projekta izstrādē, darbojoties grupā.

Mūsu kopīgā projekta ideja — realizēt vairākus starpvalstu pasākumus Baltijas nedzirdīgiem jauniešiem: Igaunijā realitātes šovu *Robinsonu piedzīvojumi*, Latvijā — ar kultūru saistītus pasākumus, bet Lietuvā — sporta aktivitātes. Tādējādi jaunieši ne vien mācās gatavot jaunus projektus, bet vienlaikus jau plāno un spriež, kā savas

idejas reāli realizēt. Tagad notiek projekta satura precizēšana, tad iesniegsim pieteikumu.

Projekta ietvaros notika arī partneru pieredzes apmaiņas tikšanās Bauskā. Izvērsās plašas diskusijas, apspriedām iespējami ciešākas sadarbības iespējas nākotnē arī citos projektos. Gan lietuviešu, gan latviešu jaunieši un pārstāvji iepazinās ar Latvijas vēsturi, apmeklējot Bauskas etnogrāfisko muzeju, kā arī ekskursijās pierobežas reģionā.

Pagājušajā vasarā Kuniģiskē, Lietuvā, sarīkota abu zemju nedzirdīgo jauniešu nometne, bet šovasar nometne notiks Latvijā.

Izveidota Lietuvas un Latvijas pušu interneta mājaslapa ar mērķi dibināt kontaktus starp Lietuvas un Latvijas pierobežā dzīvojošām nedzirdīgo bērnu ģimenēm un jauniešiem, kuriem ir tie paši traucējumi un tās pašas problēmas, dalīties ar savu pieredzi.

Mājaslapa www.pagava.lt pašlaik pieejama latviešu valodā, tajā var vairāk uzzināt par šo projektu un ielūkoties albumā, kur atrodams arī pasākumu programmas. Mājaslapa regulāri tiks paplašināta.

Kāds ir ieguvums no šī projekta? «Efraimam» izveidojušies cieši kontakti ar vairākām radniecīgām lietuviešu organizācijām un kopīgi radušās daudzas jaunas idejas turpmākajai sadarbībai. Tomēr pats galvenais guvums — draudzība starp latviešu un lietuviešu jauniešiem. ♦

Ziemas prieki

Elfa Zariņa

Neraugoties uz straujām dabas pārmaiņām – sniegu bija palicis maz un tas pats tik dubļains, tomēr plānotais 10.marta pasākums – Ziemas tustiņš ar aktīvu atpūtu brīvā dabā notika! Ainaviski skaistajā Taurupē Ogres rajonā saradās pāris desmitu jauniešu, kas bija pieteikušies jau savlaicīgi.

Pasākums notika skaistā omulīgā viesu nama «Dujas» apkārtnē. Tam sākoties, jaunieši tika iepazīstināti ar dažādiem noteikumiem, kā arī savā starpā diezgan pazīstamā un atraktīvā veidā – tā sauktā spēlē «Ledlauzis», kur katrs jaunietis var sevi raksturot, atklājot pat iesaukas. Jaunieši iepazīs arī ar šī pasākuma atbildīgajiem: Karīna Beisone — pasākuma vadītāja, tiesnese; Vida Meija – vadītājas vietniece un tiesnese; Viktorija Romanova – tiesnese; pirtnieki Mārtiņš Siliņš un Mārcis Rušiņš; apsargi Uldis Ozols un Dainis Zariņš; sekretāre Elfa Zariņa; tulce, atbildīgā par mūziku Aļona Udovenko.

Pēc tam sākās pats interesantākais! Ziniet, jaunieši pēc gara ceļa mērošanas un viesu nama sameklēšanas bija badā... Tāpēc sākās pankūku cepšanas sacensības brīvā dabā! Protams, viņu rīcībā bija liela senlaicīgā lapene,

un tur arī notika pankūku cepšana, sadaloties 3 komandās, kas sacentās savā starpā visai draudzīgi. Bija jāsāk no nulles līdz gatavām plānām lielām pankūkām. Cepa uz elektriskām plītiņiem, bet vienai komandai gadījās ķibeles ar elektrisko plīti, nu viņi tūlīt lika lietā turpat esošo kamīnu.

Žūrija izvērtēja ne tikai ātrāko, bet arī kvalitatīvāko iznākumu, kā arī komandas darbu kopumā – tās centību un saliedētību. Bija tik jautri, ka visi smējās kā kutināti! Žūrijai lēmumu pieņemt bija gana grūti, jo visi tā centās. Galu galā par labāko tika atzīta Mārča Rušiņa komanda, kuras sastāvā vēl bija Māris Meija, Uldis Stupāns, Gita Stupāne, Aļona Udovenko. Žūrija atzīmēja arī draudzīgāko komandu, kas prata izkļūt no sarežģītas situācijas un atrada iespēju «izdzīvot» – pankūkas cepa kamīnā. Šīs komandas sastāvā – līdere Arta Birzniece – Siliņa, Jeļena Jaņeviča, Mārtiņš Siliņš, Mareks Kaidašs, Vadims Jelžovs. Trešajai komandai – līderis Uldis Ozols, Alnis Kuļikovs, Liāna Rozīte, Andris Rozītis, Arnis Ķivītis — arī labi veicās, bez pankūkām nepalika! Noslēgumā tika draudzīgi notiesātas gan savas, gan citas komandas pankūciņas ar garšīgiem ievārijumiem un siltu tēju.

Tālāk – konkurss «Sniega tēls». Komandas veidoja no sniega tēlu pēc savas idejas, lieluma, garuma, platības. Labākais sniegums bija Mār-

ča komandai, kas prezentēja levas un Ādama tēlus. Artas komanda veidoja garu kobru ar oliņām, bet Ulda komanda – jauno organizācijas nosaukumu LNJO.

Nākamais uzdevums risinājās ar saukli: «Sniega piku mērķi». Komandas dalībniekiem jātrāpa ar sniega piku mērķi, t.i., pannās: mazākajā trāpot – vairāk punktu, lielākā – mazāk. Šoreiz precīzākā izrādījās Ulda komanda. **Kopvērtējumā labākā Mārča Rušiņa komanda.**

Pirms vakariņām patālākā vietā no viesu nama parādījās putnubiedēklis. Katram jaunietim bija jāuzraksta savi grēki, nebūšanas un neveiksmes uz papīriņa un tas jāatdod šim nejaucenim, kuru pēc tam aizdedzināja. No visiem grēkiem tikušiem vaļā labi garšoja tik sārtīgās vakariņas!

Vakarā jaunieši relaksējās, no visa sirds izperoties pirtī. Gods kam gods – pirtnieki Mārcis un Mārtiņš bija īstie savā vietā!

Otrajā dienā pēc garšīgām brokastīm notika saruna pie apaļā galda — pārrunas, diskusijas mijās ar jokiem un anekdotēm. Notika arī spēkošanās – kurš ar vienu sietienu iedzīs naglu dēli. Starp dāmām spēcīgākā izrādījās Jeļena Jaņeviča, starp vīriešiem – Ivars Kaidašs.

Pēc pusdienām un sirsniņām atvadām visi aizbrauca mājup ar priecīgu prātu un solījumu piedalīties arī turpmāk līdzīgos pasākumos. ♦

Kultūras ziņas

Rītausmieši cer aizdejojt līdz Francijai

Dana Kalpiņa, deju kolektīva vadītāja

Mūsu kolektīvs nestāv dīkstāvē – tieši otrādi. «Rītausmas» dejojāji nemitīgi piedalās dažādos festivālos, uzstājas plašas publikas priekšā un paši rīko koncertus. Nedaudz atskata nesenā pagātnē!

Mežaparkā, arēnā Rīgā un citur

Šī sezona sākās jau pagājušā gada 8.septembrī, kad «Rītausmas» dejojāji koncertēja Eiropas Slāvu kultūras centra «Lira» organizētā pasākumā bērniem invalīdiem «Bērnu rīts» Mežaparkā.

Septembrī «Rītausmā» notika Nedzirdīgo dienai veltīts koncerts, kurā piedalījās arī Ziemeļvalstu ģimnāzijas Aerobikas un deju studija «DēKa», ar kuru jau ilgstoši tiek realizēti kopīgi projekti – koncerti, nometnes un jauniešu studējumi.

Oktobrī pēc Nedzirdīgo dienas koncerta Rīgas Kongresu namā pats svarīgākais pasākums bija koncertēšana Anglijas karalienei Elizabetei II. Dejojāji šim koncertam gatavojās jau no augusta, kad notika deju nometne Valmierā. Šajā nometnē piedalījās desmit Rīgas un tikpat Valmieras skolu bērni ar dzirdes traucējumiem. Dejisko priekšnesumu «Emocijas. Jūtas» iestudēja horeogrāfi no Anglijas deju grupas «Green Candle dance company».

Smags darbs – piecām minūtēm

Visu septembri un oktobri «Rītausmas» un Valmieras skolas dejojāji tikās Rīgā, lai horeogrāfu Danas Kalpiņas un Annas Ķirses vadībā atkārtotu un saīsinātu 30 min. priekšnesumu līdz 5 min. Tas bija ļoti smags darbs, taču vainagojās panākumiem. Neilgi pirms karalienes koncerta no Anglijas angļu horeogrāfs Fergus Earlijs, kurš noslīpēja galarezultātu. „Arēnā Rīga” priekšnesums noritēja priekšzīmīgi. Visi bija neizsakāmi apmierināti un gandarīti.

Kopā ar perkusionistu Nilu Īli un viņa komandu priekšnesumu „Emocijas. Jūtas” „Rītausmas” un Valmieras dejojāji sniedz arī citās Latvijas vietās: viena uzstāšanās bija Valmierā Pasaules Invalīdu dienā 5.



decembrī, martā Vaidavā.

Vēl dejojāji oktobrī dejoja Rīgas Nedzirdīgo bērnu internātpamatskolas prezentācijā akreditācijas komisijai.

Novembrī Latvijas Nedzirdīgo savienības KC «Rītausma» deju kolektīvs vairākkārt uzstājās VEF kultūras namā.

Gada nogales notikumi

Dejojāji uzstājās Vecrīgas laukumos NATO samita laikā (*par to minēts iepriekš „KS” nr.*). Uzaicinājums nāca ļoti pēkšņi un laika bija ļoti maz, lai sagatavotos, taču ar lielu gribasspēku kopā ar Ziemeļvalstu ģimnāzijas Aerobikas un deju studijas «DēKa» un teātra pulciņa dalībniekiem režisores Antras Puriņas vadībā tika iestudēta jauna teatralizēta deju programma «Gatavošanās Ziemassvētkiem».

Pirmizrāde notika LNS biedru jubilejas pasākumā 25. novembrī. Priekšnesumi Vecrīgā noritēja kā plānots, tikai diemžēl bija ļoti maz skatītāju.

Uzstāšanās Vecrīgas gadatirdziņos Līvu laukumā un Rātslaukumā noritēja visa decembra mēneša garumā – netrūka ne skatītāju, ne dažādu laika un cilvēcisku apstākļu. Bija gan aukstas, gan lietainas uzstāšanās reizes, gan arī jāērķinās ar pārāk aktīviem skatītājiem. Toties noslēgumā pasākumu organizators Agris Rubens ar limuzīnu visus dalībniekus veda uz atpūtas kompleksu «Lido», kur tos priecēja izklaides programma un, protams, mieļlasts. Dalībnieki ļautri pavadīja laiku arī «Lido» slidotavā.

Plāno doties uz festivālu Francijā

Arī Jaunais 2007. gads kultūras centra «Rītausma» deju kolektīvam ir sākās pieteikšanās aktīvi un aizraujoši – janvārī tika nosūtīts pieteikums ar video uz Franciju, kur vasarā notiks nedzirdīgo kultūras festivāls «Clin d'Oeil». Tādā dejojāji jau piedalījās 2005. gada vasarā. Šobrīd gaidām pozitīvu atbildi. Lai varētu festivālā piedalī-

ties, kolektīvam jāiestudē vēl divas jaunas programmas –

«Priecīgas Lieldienas» un «Meiteņu emocijas». Jācer, ka viss iecerētais izdosies kā nākas!

Taču nav jau laika tikai jauniešu studējumiem – februārī «Rītausmas» kolektīvs uzstājās

Kurzemes un Zemgales priekšpilsētu deju kolektīvu ska-tē ar jauno deju «Disenītē» ieguva III pakāpes diplomu ar iespēju tālāk piedalīties konkursā «Dejas brīnums» VEF kultūras namā 10. martā. Savukārt ikgadējā deju festivālā Salaspils k/n «Enerģētikiš» ar šo pašu deju «Rītausmas» dejojāji ieguva nomināciju «Par veiksmīgu dejas kompozīcijas atklāšanu». un pēc tam priecēja skatītājus Rīgas Nedzirdīgo bērnu internātskolas «Sveču ballē».

Aprīļa sākumā dejojāji trenējās hiphop dejās radošā nometnē franču pedagoga vadībā, dejoja Esplanādē Lieldienās un tagad sapņo par Franciju.

Brīvā laika neatliek pat brīvdienās, taču par to nav ko bēdēt, jo gandarījums par labiem sasniegumiem atsvēr visu! Ceram uz visu lasītāju un skatītāju atbalstu turpmākai darbībai! ♦

Paldies!

Rīgas biedrībai ziedojuši sādi biedri: **M.Rikena, Ē.Rikens, M.Švarca, J.Kristoforovs, A.Kristoforova, V.Ostrovskā, Z.Borisova, A.Okojeļova, D.Ostrovskis, A.Ostrovskā** (1 Ls); **A.Smons, V.Smona** (1.50 Ls); **J.Pedere, I.Jackeviča, J.Kučinska, A.Kraze** (2 Ls); **M.Paulēna, L.Paulēns, O.Katkovska, J.Katkovskis, M.Šķirmante, S.Ševelis, A.Abakoka, Ē.Abakoks** (2.50 Ls); **E.Oboleviča, V.Obolevičs, E.Sondore, R.Kulītāns, P.Balodis** (3 Ls); **S.Jaurena — Jurka, J.Jaurens — Jurka, L.Saksone, O.Liepa, A.Būda** (5Ls).

Aicina mācīties: izvēlei — jaunas programmas

Divpadsmit jaunas mācību programmas

Valsts aģentūra «Sociālās integrācijas fonds» (SIC) ir izstrādājusi 12 jaunas mācību programmas cilvēkiem ar invaliditāti un ar nepabeigtu vai pabeigtu pamatskolas izglītību.

Lai iepazīstinātu gan ar jaunajām, gan ar SIC jau šobrīd apgūstamajām mācību programmām un palīdzētu izvēlēties piemērotāku profesiju, 21. aprīlī SIC rīko atvērto durvju dienu. Visi interesanti tiek gaidīti Jūrmalā, Dubultos, Slokas ielā 68 no pl. 11 līdz 16.

Uzsākt mācības jaunajās programmās cilvēki ar nepabeigtu pamatskolas izglītību varēs, sākot ar nākamo mācību gadu. Būs iespējams apgūt divriteņu remontatslēdznieka, informācijas ievadīšanas operatora, apdares darbu strādnieka, apmetēja, flizētāja, krāsotāja, tapešu līmētāja un grīdu klājēja, konditora un pavāra palīga, biroja palīgdarbinieka, viesu uzņemšanas dienes-

ta speciālista, istabenes un viesnīcas uzkopšanas darbinieka, kā arī pārdevēja kioskā un klientu un pacientu reģistrēšanas darbinieka profesiju. Lai iegūtu programmas beigšanas apliecinājumu, izvēlēta profesija būs jāapgūst 150 — 960 stundas. Šajā laikā notiks dažādas praktiskas un teorētiskas nodarbības, kā arī tiks nodrošināta mācību prakse uzņēmumā.

Līdztekus jaunajām 12 īslaicīgajām programmām cilvēki ar invaliditāti SIC šobrīd var iegūt profesionālo vidējo izglītību un 1. līmeņa augstāko izglītību 15 dažādās citās programmās: Komerzcinības, Grāmatvedība, Ēdināšanas serviss, Mehatronika, Elektronika, Datorzinības, Sekretariāta un biroja darbs, Viesnīcu serviss.

Mācības pilnībā finansē valsts, tāpat arī dzīvošanu dienesta viesnīcā un ēdināšanu trīs reizes dienā.

Paralēli mācībām audzēkņi vēl var saņemt sociālo un medicīnisko palīdzību. Pirms mācību uzsākšanas SIC speciālisti palīdz izvēlēties atbilstošāko mācību programmu. Pieteikties profesionālās piemērotības noteikšanas kursam un mācībām SIC var visu gadu nepārtraukti. ♦

Ziedojumu un dāvinājumu pārskats 2006.gadā

Biedrība Latvijas Nedzirdīgo savienība
Reģistrācijas Nr. 40008000615

Uz 01.01.2006 neizlietots atlikums 176.13, t.sk.:
LVL 26.00 — fiziskas personas
LVL 150.13 — fiziskas personas (nerezidenti)

I. Atlikumi pārskata gada sākumā — 176.13

II. Pārskata gadā saņemto ziedojumu un dāvinājumu kopsumma — 5222.96, tai skaitā:

1. Latvijas Republikā reģistrētās juridiskās personas: neierobežotai lietošanai (manta) — 4799.96, noteiktiem mērķiem (nauda) — 100.00

A/S Valmieras piens, LV 40003020475 — 4715.60

A/S Ventspils Nafta, LV 50003003091 — 100.00

SIA Nigella, LV 44102014718 — 64.07

SIA DONA, LV 45403003207 — 15.22

SIA Jēkabpils piena kombināts, LV 45402008851 — 5.07

2. Ārvalstu juridiskās personas

3. Fiziskās personas (rezidenti)

Neierobežotai lietošanai (nauda) — 9.00

Noteiktiem mērķiem (nauda) — 314.00

4. Fiziskās personas (nerezidenti)

5. Anonīmi (nezināmi) ziedotāji un dāvinātāji

6. Citi ziedotāji

III. Ziedojumu un dāvinājumu izlietojumu kopsumma — 4853.96

1. Statūtos paredzētajiem mērķiem un uzdevumiem, t.sk. neierobežotai lietošanai (manta) — 4799.96, noteiktam mērķim (nauda) — 54.00

Valmieras RB

Piena produkti Irūcīgo cilvēku albalstam (1311 cilvēki) — 4715.60

Vitamīni biedrības pensionāriem (30 cilvēki) — 64.07

Plaviņu RB

Pārtikas produkti 18.novembra svētku svinībām un jaunizremontētā kluba atklāšanai — 15.22

Pārtikas produkti 18.novembra svētku svinībām un jaunizremontētā kluba atklāšanai — 5.07

Liepājas RB

legādāts kafijas automāts kluba vajadzībām — 22.00

legādāts putekļu sūcējs kluba vajadzībām — 32.00

Sabiedriskā labuma darbībai

Citiem mērķiem un uzdevumiem

2. Administratīvajiem uzdevumiem

3. Pārejiem saimnieciskās darbības izdevumiem

Kopā pa veidiem: manta — 4799.96, nauda — 54.00

Kopā pa lietošanas veidiem: neierobežotai lietošanai — 4799.96; noteiktiem mērķiem — 54.00

IV. Atlikumi pārskata gada beigās — 545.13

Atlikuma atšifrējums:

LVL 100.00 — juridiskās personas

LVL 295.00 — fiziskas personas

LVL 150.13 — fiziskas personas (nerezidenti)

LNS prezidents Arnolds Pavlins

LNS galvenā grāmatvede Ilze Rože

Aicina mācīties

Alsviķu profesionālā skola
2007./2008. mācību gadā
personām ar 1., 2., 3. grupas
invaliditāti un vispārējo
pamatizglītību piedāvā apgūt
šādas profesijas:

❖ šuvējs — mācību laiks
2gadi

❖ pavāra palīgs — mācību
laiks 2 gadi

❖ datoroperators — mācību
laiks 2 gadi

❖ koksnes materiālu
apstrādātājs — 3 gadi

Atvērto durvju diena
2007.gada 27. aprīlī pl.12
Tālrunis uzziņām 4307132

Apmaksāts

Īpašie sveicieni

Tik ļaabi būt kā miegam,
Apsēgt sildīt un mierināt,
Un visus tālos bērna ceļus
Ar mījumu un mieru klāt,

Sirsnīgākie novēlējumi
māmiņai **Līgai Kalnītei,**
meitiņai **Evelīnai**
šajā pasaulē ierodoties.

Smiltēnes biedrības
valde un biedri



Auklē mani, māmuliņe,
Viegļajām rociņām;
Kad izaugšu, aptecēšu
Viegļajām kājiņām.

Lai pietiek spēka, gudrības,
mījuma un pacietības,
mazo dēliņu lielu audzinot!

Sarmītei Ķuzulei novēl

Kolēģi Elvīras ielā 19

Šajā numurā publicētie materiāli par ES tēmu veidoti ar ES finansējumu atbalstu. Par to saturu atbild Latvijas Nedzirdīgo savienība. Eiropas Kopiena un Latvijas valsts nav atbildīgas par to saturu un iespējamo izmantošanu.

Galvenā redaktore ILZE KOPMANE,

Katram savs krusts jānes.
Latviešu sakāmvārds

Nākamais numurs 10. maijā